

**STANISŁAW KOBIELUS (1939–2020),
KSIĄDZ, WYKŁADOWCA HISTORII
SZTUKI NA UKSW (ATK) I W WSD
ORAZ ITA W OŁTARZEWIE,
KAPELAN SIÓSTR W OTWOCKU,
POETA**

STANISŁAW TYLUS SAC

Urodził się 12 września 1939 r. w Wieprzu, w powiecie wadowickim, w archidiecezji krakowskiej jako syn rolnika Karola i Bronisławy z d. Krupnik. W rodzinie Kobielusów urodziło się sześcioro dzieci. Szkołę Podstawową i Liceum Ogólnokształcące Stanisław ukończył w Andrychowie. Jego stryjcem był pallotyln, ks. Konstanty Kobielus (zm. w 1984 w Gdańsku i pochowany na pallotyńskim cmentarzu na Kopcu w Wadowicach). Już po latach Stanisław dał piękne świadectwo o środowisku rodzinnym, mówiąc: „Środowisko, w którym człowiek się wychowuje, na pewno pozostawia trwałe ślady, jednak największy wpływ mają rodzice. Także krajobraz wychowuje; stale w oczach mam Beskidy” (*Przy pełnej sali*, „Dziennik Polski 24” z 22 III 2001).

W 1957 r. wstąpił do nowicjatu pallotylnów w Ząbkowicach Śląskich. Jego mistrzem nowicjatu był ks. Augustyn Urban. Sutannę Stowarzyszenia przyjął 8 września tegoż roku z rąk ks. prowincjała Stanisława Czapl. Także w Ząbkowicach 28 września 1958 r. złożył pierwszą konsekrację na ręce ks. rektora Ignacego Jabłońskiego, natomiast wieczną konsekrację – 8 września 1962 w Ołtarzewie na ręce ks. wice-prowincjała Józefa Dąbrowskiego. Studia filozoficzno-teologiczne odbył w Ołtarzewie (1958–1965) i tam też przyjął święcenia kapłańskie 20 czerwca 1965 r. z rąk biskupa Zygmunta Choromańskiego, pomocniczego biskupa warszawskiego i sekretarza Konferencji Episkopatu Polski.

Po święceniach przez rok odbywał w Otwocku studium pastoralne, a następnie

pozostał tam do dyspozycji rektora domu i był duszpasterzem przy kaplicy w Wólce Mładzkiej. W 1970 r. został skierowany na studia na Akademię Teologii Katolickiej (kierunek historia Kościoła, specjalizacja historia sztuki kościelnej). W 1973 r. został kapelanem sióstr Franciszkanek od Cierpiących przy ul. Wilczej 7 w Warszawie, a po roku duszpasterzem w kościele pw. Chrystusa Króla przy ul. Skaryszewskiej – prowadził tu katechezę dla młodzieży i równocześnie studiował na ATK (w 1975 r. zdobył magisterium). W 1976 r. przeniesiony został do Ołtarzewa, gdzie prowadził wykłady z historii sztuki i ochrony zabytków w seminarium oraz podjął pracę duszpasterską w parafii; organizował m.in. dni skupienia dla młodzieży. Rok później został ustanowiony kapelanem sióstr Sług Jezusa w Otwocku przy ul. Prusa 7, pełniąc tę funkcję do 1989 r., kiedy został skierowany do pallotyńskiego domu w Otwocku przy ul. Żeromskiego 6. Nadal też pełnił obowiązki wykładowcy historii sztuki w Wyższym Seminarium Duchownym w Ołtarzewie i w ATK (a następnie po przekształceniu – w UKSW), a jednocześnie włączał się w pracę duszpasterską przy miejscowym kościele. 14 czerwca 2015 r. obchodził w Otwocku jubileusz 50-lecia kapłaństwa. Z racji zdrowotnych i w trosce o należytą opiekę, w sierpniu 2019 r. został przeniesiony w charakterze pensjonariusza do Wrzosowa. Zmarł w szpitalu w Radomiu 3 stycznia 2020 r.

Na początku 1981 r. Rada Prowincjalna zleciła ks. Stanisławowi zorganizowanie i opiekę nad Kolekcją Sztuki Kościelnej przy Wyższym Seminarium Duchownym w Ołtarzewie. Mianowała go też kierownikiem tej Komisji. Był prowincjalnym referentem ds. sztuki kościelnej. Ks. Stanisław był projektantem wystroju wnętrza kościołów pallotyńskich w Ożarowie Mazowieckim (dolny kościół), Warszawie (górny kościół pw. Chrystusa Króla)

i Otwocku (kościół Zesłania pw. Ducha Świętego i kaplica domowa).

Od 1976 r. prowadził wykłady z historii sztuki i ochrony zabytków na Akademii Teologii Katolickiej, gdzie w 1975 r. został asystentem w Katedrze Historii Sztuki Nowożytnej. W 1979 r. uzyskał stopień doktora, broniąc rozprawę *Program ideowy wystroju i wyposażenia kościoła opackiego w Krzeszowie*. W 1989 r. uzyskał habilitację na podstawie książki *Niebiańska Jerozolima. Od sacrum miejsca do sacrum modelu*. W 1998 r. otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych. Od 1 maja 1992 r. pełnił funkcję kierownika Katedry Historii Sztuki Średniowiecznej i Ikonografii na ATK, późniejszym UKSW. Od 1996 do 1999 był kuratorem specjalności Historia Sztuki Kościelnej w ATK, późniejszym Instytucie Historii Sztuki na UKSW.

Publikował monografie naukowe oraz artykuły. W poezji starał się oddać swoje „widzenie świata, człowieka, Boga, siebie, swoich słabości i grzechów” (*Iskry z mokrych kamieni*, s. 6). Ponadto był autorem trzynastu haseł encyklopedycznych w *Encyklopedii Katolickiej* KUL, recenzji i artykułów popularnonaukowych w wielu

czasopiśmie oraz audycji radiowych i telewizyjnych. Był mediewistą i specjalistą w zakresie ikonografii chrześcijańskiej oraz interpretacji dawnej sztuki sakralnej, od starożytności do nowożytności. Tłumaczył średniowieczne traktaty interpretujące dzieła sztuki. Za działalność naukową został nagrodzony Feniksem na Targach Stowarzyszenia Wydawców Katolickich za książkę *Krzyż Chrystusa. Od znaku i figury do symbolu i metafory* (Warszawa 2000), otrzymał także wyróżnienie Stowarzyszenia Wydawców Katolickich Feniks 2006 za książkę *Fizjologi i Aviarium* (Kraków 2005). 20 września 2007 r. został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi, a 11 czerwca 2009 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Ks. Stanisław Kobielus przeżył 81 lat, 62 lata w konsekracji w Stowarzyszeniu i 55 lat w kapłaństwie. Pogrzb ks. Stanisława odbył się 9 stycznia 2020 r. w Wadowicach na Kopcu o godz. 13.00. Mszy św. przewodniczył abp Henryk Hoser, biskup senior diecezji warszawsko-praskiej, wizytator apostolski w Medziugorie. On też wygłosił okolicznościowe kazanie.